

Аналіз ключових етапів становлення олімпійських чемпіонів 2024 року зі спортивної боротьби

Латишев М. В.¹, Коротя В. В.², Лень Ю. О.¹, Корольов Б. А.³, Ляшенко О. Р.³

¹Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

²Національний авіаційний університет

³Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Анотація

Мета. Проаналізувати виступи олімпійських чемпіонів 2024 року на ключових етапах спортивного становлення та визначити основні тенденції для кожного з видів спортивної боротьби.

Матеріал і методи. Було використано такі методи: аналіз літературних джерел, ретроспективний аналіз результатів виступів спортсменів та методи математичної статистики. Проаналізовані спортивні кар'єри 18 олімпійських чемпіонів 2024 року з боротьби: греко-римська, вільна та жіноча. Основними показниками, які аналізувалися в дослідженні, були вікові характеристики та досягнення спортсменів протягом їх спортивної кар'єри. Всі дані виступів взяті з офіційного сайту міжнародної федерації боротьби United World Wrestling.

Результати. Результати дослідження показали відмінності у вікових характеристиках олімпійських чемпіонів залежно від виду боротьби. У жіночій боротьбі середній вік чемпіонок становив 22,8 року, що вказує на домінування молодих атлеток. У греко-римській боротьбі середній вік чемпіонів був 27,7 року, а у вільній – 26,5 року. Дослідження також підкреслило важливість кадетського та юніорського етапів у становленні спортсменів. У жіночій боротьбі 83,3 % чемпіонок були призерками на кадетських змаганнях, що свідчить про значущість ранньої спеціалізації. У греко-римській боротьбі та вільній боротьбі ці показники були нижчими – відповідно 33,3 % і 33,3 %. Участь у чемпіонатах світу серед дорослих також показала високі результати для жіночої боротьби – 100,0 %, у греко-римській боротьбі – 83,3 %, тоді як у вільній боротьбі цей показник становив лише 50,0 %.

Висновки. Результати дослідження свідчать про вплив різних етапів спортивної кар'єри на формування олімпійських чемпіонів у боротьбі. Чемпіонати світу виявилися ключовим етапом підготовки в усіх видах боротьби, особливо в жіночій боротьбі, де всі чемпіонки досягли успіху на цьому рівні. Юніорські змагання також відіграють важливу роль, особливо у греко-римській боротьбі, яка демонструє найвищі показники участі й успішності. Натомість досвід участі в кадетських змаганнях і попередніх Олімпійських іграх мав значно менший вплив на формування чемпіонів, виключення жіноча боротьба.

Ключові слова: спортивна боротьба, чемпіони, Олімпійські ігри, результат, етапи, аналіз.

Abstract

Analysis of key stages in the sports development of 2024 Olympic champions in wrestling

M. Latsyhev, V. Korotyа, Y. Len, B. Korolov, O. Liashenko

Purpose. To analyze the performances of the 2024 Olympic wrestling champions at key stages of their sports development and develop the main trends for each type of wrestling.

Material and methods. The following methods were used: analysis of literary sources, retrospective analysis of the results of athletes' sports activities and methods of mathematical statistics. The sports careers of 18 Olympic champions in wrestling in 2024, representing three main types of wrestling: Greco-Roman, freestyle and women's, were analyzed. The main indicators analyzed in the study were: age characteristics and achievements of athletes during their sports careers. All performance data were taken from the official website of the international wrestling federation United World Wrestling.

Results. The results of the study showed significant differences in the age characteristics of Olympic champions depending on the type of wrestling. In women's wrestling, the average age of champions was 22,8 years, which indicates the dominance of young athletes. In Greco-Roman wrestling, the average age of champions was 27,7 years, and in freestyle wrestling – 26,5 years. The study also emphasized the importance of the cadet and junior stages in the development of athletes. In women's wrestling, 83,3 % of champions achieved success in cadet competitions, which indicates the importance of early specialization. In Greco-Roman wrestling and freestyle wrestling, these figures were lower – 33,3 % and 33,3 %, respectively. Participation in the world championships among adults also showed high results for women's wrestling – 100,0 %, in Greco-Roman wrestling – 83,3 %, while in freestyle wrestling this figure was only 50,0 %.

Conclusions. The results of the study indicate a significant influence of different stages of sports career on the formation of Olympic champions in wrestling. World Championships turned out to be a key stage of preparation in all types of wrestling, especially in women's wrestling,

where all champions achieved success at this level. Junior competitions also play an important role, especially in Greco-Roman wrestling, which demonstrates the highest participation and success rates. In contrast, the experience of participating in cadet competitions and previous Olympic Games had a much smaller influence on the formation of champions, with the exception of women's wrestling.

Keywords: wrestling, champions, Olympic Games, result, stages, analysis.

Вступ

Спортивна боротьба залишається одним із ключових олімпійських видів спорту, який має багаті традиції та високу конкуренцію на міжнародній арені. Успіхи борців значною мірою залежать від послідовної підготовки, що включає розвиток фізичних, технічних і тактичних навичок, а також від ефективного планування спортивного шляху (Pitun та ін., 2017; Латишев та ін., 2023; Тропін, 2024). Аналіз ключових етапів становлення олімпійських чемпіонів дозволяє виділити закономірності, які сприяють успіху на найвищому рівні змагань (Gulbin та ін., 2013; Lara-Bercial & Mallett, 2016; Шандригось, 2018; Латишев та ін., 2022; Тропін та ін., 2022).

Аналіз багаторічних шляхів розвитку елітних спортсменів є важливим напрямом наукових досліджень, що дозволяє визначити ключові етапи становлення та фактори, які впливають на досягнення високих результатів (Oakley & Green, 2001; Костюкевич, 2014; Латишев та ін., 2022; Коробейникова та ін., 2023). Особливістю таких досліджень є інтеграція даних про тренувальну та змагальну діяльність, генетичні передумови, психологічну стійкість і соціальну підтримку спортсменів. Вивчення цих аспектів сприяє побудові оптимальних траєкторій розвитку, які враховують індивідуальні особливості та забезпечують поступову адаптацію до зростаючих вимог спортивної кар'єри (Durand-Bush & Salmela, 2002; Li та ін., 2018; Шандригось, Блажейко & Латишев, 2022; Квасниця, Тищенко & Квасниця, 2023; Тропін та ін., 2024). Окрему увагу приділяють ролі переходу від юнацького до дорослого спорту, що вимагає не лише певного досвіду там підготовленості, а й здатності справлятися з психологічним тиском на міжнародній арені (Махінко та ін., 2019; Задорожна, 2021; Latyshev та ін., 2024).

Особливої уваги заслуговують молодіжні змагання, які виступають важливими етапами у формуванні чемпіонів. Турніри серед кадетів і юніорів дозволяють спортсменам здобувати перший досвід міжнародної боротьби. Успішність на цих етапах часто є індикатором потенціалу спортсменів для досягнення високих результатів у дорослому спорті, зокрема на чемпіонатах світу та Олімпійських іграх (Коробейников та ін., 2020; Шандригось та ін., 2021; Бойченко & Шандригось, 2023; Пирог, 2023).

Отже, дослідження шляхів становлення олімпійських чемпіонів є актуальним для розуміння сучасних тенденцій у підготовці борців. Це дозволяє не лише виявити закономірності спортивного зростання, а й створити рекомендації для вдосконалення тренувальних програм та побудови спортивної кар'єри перспективних атлетів.

Зв'язок дослідження з науковими програмами, планами і темами. Робота виконана відповідно до теми НДР кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту «Інноваційні технології навчально-тренувального процесу

у фізичному вихованні та спорті» (державний реєстраційний номер 0124U000490).

Мета дослідження – проаналізувати виступи олімпійських чемпіонів 2024 року на ключових етапах спортивного становлення та визначити основні тенденції для кожного з видів спортивної боротьби.

Матеріал і методи

Для досягнення поставленої мети було використано такі методи: аналіз літературних джерел, ретроспективний аналіз результатів спортивної діяльності спортсменів та методи математичної статистики. Були проаналізовані спортивні кар'єри 18 олімпійських чемпіонів 2024 року (Париж, Франція) зі спортивної боротьби, які представляли три основні види боротьби: греко-римська, вільна та жіноча.

Основними показниками, які аналізувалися в дослідженні, були: вікові характеристики – середній вік спортсменів на момент здобуття олімпійського золота; досвід міжнародної кар'єри – тривалість виступів на міжнародному рівні до здобуття Олімпійських титулів; кількість спортсменів, які приймали участь та стали медалістами на змаганнях серед кадетів та юніорів; участь та успіх на чемпіонатах світу – відсоток спортсменів, які брали участь у чемпіонатах світу та стали медалістами перед Олімпійськими іграми; кількість спортсменів, які приймали участь та стали медалістами на попередніх Олімпійських іграх – відсоток спортсменів, які мали досвід участі на попередніх Олімпіадах і вибороли медалі. Розглядалася тільки участь на офіційних змаганнях: чемпіонати континентів, чемпіонати світу та Олімпійські Ігри. Всі дані виступів взяті з офіційного сайту міжнародної федерації боротьби United World Wrestling (unitedworldwrestling.org).

Результати дослідження та їх обговорення

Серед олімпійських чемпіонів зі спортивної боротьби у Парижі 2024 року спостерігаються суттєві відмінності у вікових характеристиках залежно від виду боротьби. У жіночій боротьбі, серед шести чемпіонок, п'ять спортсменок (83,3 %) були молодшими за 23 роки, що вказує на домінування молодих атлеток у цій категорії. Лише одна учасниця (16,7 %) була старшою за 30 років. Середній вік у цій групі становив 22,8 року, що є найнижчим серед усіх видів боротьби, проаналізованих у дослідженні. У вільній боротьбі також змагалися шість олімпійських чемпіонів, серед яких два спортсмени (33,3 %) мали вік до 23 років, а ще двоє (33,3 %) були старшими за 30 років. Середній вік у цій категорії – 26,5 року, що свідчить про більш рівномірний розподіл між молодими та досвідченими спортсменами. У греко-римській боротьбі серед шести олімпійських чемпіонів два спортсмени (33,3 %) мали вік до 23 років,

один учасник (16,7 %) – старший за 30 років, а середній вік у цій групі становив 27,7 року. Особливої уваги заслуговує чемпіон-легенда із Куби, якому на момент змагань було 41 рік, що є унікальним явищем для спортивної боротьби.

На рисунку 1 представлено відсоток олімпійських чемпіонів 2024 року з греко-римської, жіночої та вільної боротьби, які брали участь та стали медалістами на змаганнях серед кадетів у спортивній кар'єрі.

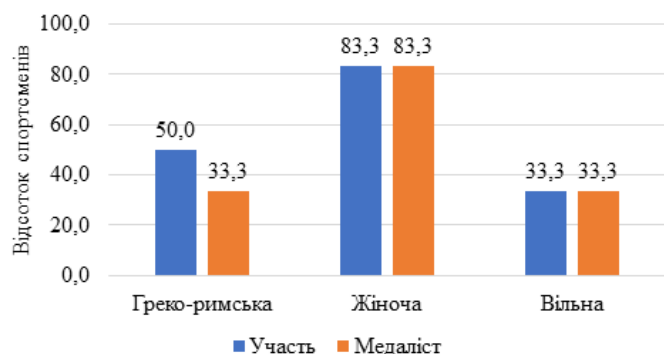

Рис. 1. Відсоток олімпійських чемпіонів, які приймали участь та досягали успіху на змаганнях серед кадетів.

Аналіз даних показав суттєві відмінності між видами боротьби. У греко-римській боротьбі половина чемпіонів (50,0 %) брала участь у кадетських змаганнях, однак лише 33,3 % з них були медалістами. У жіночій боротьбі ці показники були найвищими: 83,3 % чемпіонок брали участь у змаганнях і такий же відсоток були медалістками. У вільній боротьбі кількість учасників і медалістів становили однаковий показник – 33,3 %.

Жіноча боротьба вирізняється високою часткою спортсменок, які досягали значних результатів уже на кадетському рівні, що підкреслює важливість ранньої спеціалізації в цій дисципліні. Натомість у греко-римській та вільній боротьбі частка чемпіонів із успіхами серед кадетів була нижчою. Таким чином, участь у змаганнях серед кадетів є важливим фактором у жіночій боротьбі, тоді як у греко-римській та вільній боротьбі цей етап спортивного розвитку не є настільки визначальним.

На рисунку 2 зображено відсоток олімпійських чемпіонів 2024 року з греко-римської, жіночої та вільної боротьби, які брали участь і та стали медалістами на змаганнях серед юніорів.

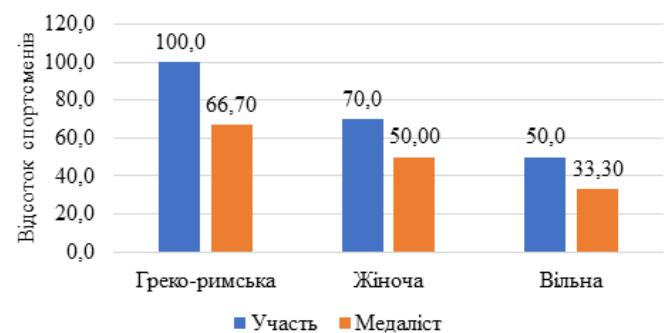

Рис. 2. Відсоток олімпійських чемпіонів, які приймали участь та досягали успіху на змаганнях серед юніорів.

Спортсмени з греко-римської боротьби демонструють найвищий рівень участі серед юніорів – 100,0 % чемпіонів

приймали участь у змаганнях на цьому рівні, а 66,7 % із них посіли призові місця. Це підкреслює важливість етапу юніорських змагань у підготовці майбутніх чемпіонів цієї дисципліни. У жіночій боротьбі 70,0 % чемпіонок брали участь у юніорських змаганнях, але лише половина з них (50,0 %) стали медалістками. У вільній боротьбі ці показники є найнижчими: участь у змаганнях серед юніорів становила 50,0 %, а успішність – лише 33,3 %.

Порівнюючи результати кадетського та юніорського віку, можна побачити значні відмінності в ролі цих етапів для різних видів боротьби. У греко-римській боротьбі ці показники мають більш високе значення у юніорському віці, що підкреслює його ключову роль у підготовці чемпіонів. У жіночій боротьбі рівень участі та успіху серед кадетів є вищим, ніж серед юніорів, що свідчить про важливість раннього старту. У вільній боротьбі спостерігається послідовно низький рівень кількості спортсменів, які приймали участь та стали медалістами на обох етапах, що може свідчити про певні особливості кар'єри конкретних олімпійських чемпіонів 2024 року або що підготовка чемпіонів у цій дисципліні інтенсивніше відбувається на старших етапах кар'єри.

Аналіз середнього досвіду міжнародної кар'єри олімпійських чемпіонів 2024 року свідчить про відмінності між представниками різних видів боротьби. Зокрема, середній стаж міжнародних виступів до здобуття олімпійського золота становив 7,2 року у греко-римській боротьбі, 4,5 року в жіночій боротьбі та 4,7 року у вільній боротьбі. Детальніший аналіз показує, що більшість чемпіонок із жіночої боротьби (5 із 6, або 83,3 %) мали стаж міжнародної кар'єри до 5 років. У вільній боротьбі, де 4 із 6 чемпіонів (66,7 %) також мали досвід міжнародних виступів до 5 років. У греко-римській боротьбі цей показник становить також 66,7 % (4 із 6 спортсменів), але середній стаж у цій групі суттєво перевищує показники інших видів боротьби завдяки спортсменам із довшою кар'єрою.

На рисунку 3 представлено відсоток олімпійських чемпіонів 2024 року з греко-римської, жіночої та вільної боротьби, які брали участь та стали медалістами на чемпіонатах світу до здобуття олімпійського золота 2024 року.

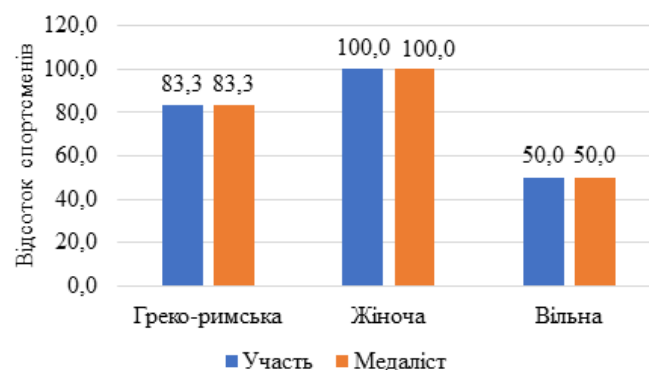

Рис. 3. Відсоток олімпійських чемпіонів, які приймали участь та стали медалістами на чемпіонатах світу до участі на Олімпійських іграх 2024 року.

Аналіз даних свідчить, що участь і здобути медалі на чемпіонатах світу є ключовими етапами підготовки майбутніх олімпійських чемпіонів, але їх роль суттєво

різняється залежно від виду боротьби. У жіночій боротьбі всі чемпіонки (100,0%) брали участь у чемпіонатах світу та посіли призові місця, що підкреслює важливість цього етапу в становленні спортсменок. У греко-римській боротьбі 83,3% чемпіонів брали участь у чемпіонатах світу, і такий же відсоток (83,3%) зумів здобути призові місця. У вільній боротьбі показники найнижчі: лише половина чемпіонів (50,0%) брали участь у чемпіонатах світу і досягали успіху.

Аналіз даних свідчить, що участь і здобути медалі на чемпіонатах світу є ключовими етапами підготовки майбутніх олімпійських чемпіонів, але їх роль суттєво відрізняється залежно від виду боротьби. У жіночій боротьбі всі чемпіонки (100,0 %) брали участь у чемпіонатах світу та посіли призові місця, що підкреслює важливість цього етапу в становленні спортсменок. У греко-римській боротьбі 83,3 % чемпіонів брали участь у чемпіонатах світу, і такий же відсоток (83,3 %) зумів здобути призові місця. У вільній боротьбі показники найнижчі: лише половина чемпіонів (50,0 %) брали участь у чемпіонатах світу і досягали успіху.

Жіноча боротьба виділяється абсолютними показниками, що свідчить про системну роль чемпіонатів світу в підготовці спортсменок до Олімпійських ігор. У греко-римській боротьбі рівень показників також високий, однак поступається рівню жіночій боротьбі. Вільна боротьба має найнижчі показники. Таким чином, чемпіонати світу відіграють значну роль у боротьбі як етап перевірки готовності та вдосконалення навичок перед Олімпійськими іграми, але треба відмітити що чемпіонат світу 2023 року є ліцензійним до ОІ, тому участь в ньому є важливим етапом до подальшої участі. Але слід зазначити, що тільки половина спортсменів з вільній боротьбі прийняли участь в чемпіонатах світу, і ліцензію на участь на ОІ здобували через серію турнірів.

Аналіз результатів показує відсоток олімпійських чемпіонів 2024 року, які мали досвід участі в попередніх Олімпійських іграх та посіли призові місця. У греко-римській боротьбі половина чемпіонів (50,0 %) брали участь у попередніх Олімпіадах, і така ж частка (50,0 %) здобула медалі. У жіночій боротьбі цей показник є найнижчим: лише 16,7 % чемпіонок брали участь у попередніх Іграх і

вигорали медалі. У вільній боротьбі участь і успішність становили 33,3 %.

Порівнюючи ці результати з показниками на чемпіонатах світу, можна побачити, що чемпіонати світу відіграють значно важливішу роль у підготовці олімпійських чемпіонів. Наприклад, у греко-римській боротьбі показники на чемпіонатах світу становлять 83,3 %, що суттєво перевищує показники попередніх Олімпіад. У жіночій боротьбі відмінність ще більш виражена: всі чемпіонки (100,0 %) брали участь і посіли призові місця на чемпіонатах світу, тоді як на попередніх Олімпійських іграх ці показники обмежуються лише 16,7 %. У вільній боротьбі спостерігається подібна тенденція: успішність на чемпіонатах світу (50,0 %) перевищує результати на попередніх Олімпіадах (33,3 %).

Висновки

Результати дослідження свідчать про значний вплив різних етапів спортивної кар'єри на формування олімпійських чемпіонів у спортивній боротьбі. Чемпіонати світу виявилися ключовим етапом підготовки в усіх видах боротьби, особливо в жіночій боротьбі, де всі чемпіонки були призерками на цьому рівні. Юніорські змагання також відіграють важливу роль, особливо у греко-римській боротьбі, яка демонструє найвищі показники. Натомість досвід участі в кадетських змаганнях і попередніх Олімпійських іграх мав значно менший вплив на формування чемпіонів, виключення жіноча боротьба. Таким чином, підготовка олімпійських чемпіонів у боротьбі є багатогранним процесом, що включає як ранню спеціалізацію, так і поступове нарощування досвіду через участь у престижних міжнародних турнірах.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку. Проведення аналізу спортивної кар'єри всіх борців-учасників Олімпійських ігор та виявлення залежності від зайнятого місця.

Конфлікт інтересів. Автори відзначають, що не існує ніякого конфлікту інтересів.

Джерела фінансування. Ця стаття не отримала фінансової підтримки від державної, громадської або комерційної організації.

Список літератури

- Бойченко, Н., & Шандригось, В. (2023). Показники змагальної діяльності висококваліфікованих дзюдоїстів легких вагових категорій на змаганнях серії Grand Slam, Grand Prix 2022 р. *Єдиноборства*, 2(28), 15-25. <https://doi.org/10.15391/ed.2023-2.02>
- Задорожна, О. Р. (2021). Тактика участі провідних спортсменок світу у системі змагань з жіночої боротьби упродовж олімпійського циклу 2013-2016 рр. *Єдиноборства*, 2, 47-61. <https://doi.org/10.15391/ed.2021-2.04>
- Квасниця, О., Тищенко, В., & Квасниця, І. (2023). Моніторинг морфо-функціональних показників кваліфікованих гравців, що спеціалізуються у регбі-7. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, 1, 6-12. <https://doi.org/10.31891/pcs.2023.1.1>
- Коробейникова, Л., Тропін, Ю., Чорній, І., Коротя, В., & Совгіря, Т. (2023). Особливості індивідуалізації в єдиноборствах. *Єдиноборства*, 2(28), 61-78. <https://doi.org/10.15391/ed.2023-2.06>
- Коробейніков, Г., Воронцов, А., Костюченко, В., & Григоренко, О. (2020). Аналіз змагальної діяльності збірної команди України з греко-римської боротьби на чемпіонатах Європи 2019–2020 років. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*, 4, 27-33. <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2020.4.27-33>
- Латишев М., Бойченко Н., Шандригось В., Тропін Ю., Старіков В., & Григорович О. (2022) Вплив міграції на досягнення борців. *Спортивна наука та здоров'я людини*, 1(7), 57-65. <https://doi.org/10.28925/2664-2069.2022.15>
- Латишев М. В., Рибак Л. О., Штанагей Д. В., Вольський Д. С., & Омельчук М. К. (2023) Сучасні технології для визначення ланок тіла борців. *Єдиноборства*, 4(30), 49–58, <https://doi.org/10.15391/ed.2023-4.05>

- Латишев, М. В., Полянничко, О. М., Вольський, Д. С., Лахтадир, О. В., & Рибак, Л. О. (2022). Аналіз попередніх досягнень призерів чемпіонату світу 2022 року з вільної боротьби. *Єдиноборства*, 4(26), 44–53. <https://doi.org/10.15391/ed.2022-4.05>
- Махінко, М. П., Ставрїнов, М. Г., Лукїна, О. В., & Кусовська, О. С. (2019). *Історія розвитку олімпійських видів спортивних єдиноборств (боротьби греко-римської, вільної, дзюдо та тхеквондо)*. Методичні рекомендації. Дніпро.
- Пирог, Ю. (2023). Особливості змагальної діяльності в різних видах єдиноборств. *Єдиноборства*, 1 (27), 49–66. <https://doi.org/10.15391/ed.2023-1.05>
- Тропін, Ю. (2024). Вікові особливості олімпійських чемпіонів в спортивній боротьбі. *Єдиноборства*, 4 (34), 52–60. <https://doi.org/10.15391/ed.2024-4.07>
- Тропін, Ю., Перевозник, В., Голоха, В., Бочкарев, С., & Катихін, В. (2024). Результати виступів українських представників єдиноборств на Олімпійських іграх. *Єдиноборства*, 3(33), 70–82. <https://doi.org/10.15391/ed.2024-3.07>
- Тропін, Ю. М., Голоха, В. Л., Романенко, В. В., Шандрїгось, В. І., & Ференчук, Б. М. (2022). Аналіз змагальної діяльності висококваліфікованих спортсменок в вільній боротьбі. *Єдиноборства*, 4(26), 75–87. <https://doi.org/10.15391/ed.2022-4.08>
- Шандрїгось, В., Латишев, М., Розторгуй, М., & Первачук, Р. (2021). Аналіз відбору зі спортивної боротьби на Олімпійські ігри у Токіо. *Єдиноборства*, 3(21), 84–98. <https://doi.org/10.15391/ed.2021-3.08>
- Шандрїгось, В. І. (2018). Системно-історичний аналіз досягнень країн-учасниць в змаганнях з вільної боротьби на Олімпійських Іграх (1904–2016 рр.). *Єдиноборства*, 1(7), 89–97.
- Шандрїгось, В. І., Блажейко, А. І., & Латишев М. В. (2022). Stan і перспективи розвитку вільної боротьби в Україні. *Єдиноборства*, 2(24), 96–116. <https://doi.org/10.15391/ed.2022-2.09>
- Durand-Bush, N., & Salmela, J. H. (2002). The development and maintenance of expert athletic performance: Perceptions of world and Olympic champions. *Journal of applied sport psychology*, 14(3), 154–171. <https://doi.org/10.1080/10413200290103473>
- Gulbin, J., Weissensteiner, J., Oldenzel, K., & Gagné F. (2013). Patterns of performance development in elite athletes. *European Journal of Sport Science*, 13(6), 605–614.
- Lara-Bercial, S., & Mallett, C. J. (2016). The practices and developmental pathways of professional and Olympic serial winning coaches. *International Sport Coaching Journal*, 3(3), 221–239. <https://doi.org/10.1123/iscj.2016-0083>
- Latyshev, M., Holovach, I., Polianychko, O., Tropin, Y., Shtanagei, D., & Lakhtadyr, O. (2024). The Significance of U23 Competitions in Wrestling Career. *Studia sportiva*, 18(2). <https://doi.org/10.5817/StS2024-2-11>
- Li, P., De Bosscher, V., Pion, J., Weissensteiner, J. R., & Vertonghen, J. (2018). Is international junior success a reliable predictor for international senior success in elite combat sports? *European journal of sport science*, 18(4), 550–559.
- Oakley, B., & Green, M. (2001). The production of Olympic champions: International perspectives on elite sport development system. *European journal for sport management*, 8(sup1), 83–105. <https://doi.org/10.1080/1029712X.2001.12426522>
- Pityn M., Briskin Y., Perederiy A., Galan Y., Tsyhykalo O. & Popova I. (2017). Sport specialists attitude to structure and contents of theoretical preparation in sport. *Journal of Physical Education and Sport*, 17(3), 988 - 994.
- United World Wrestling. Access Mode: – [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://unitedworldwrestling.org/> (дата звернення: 05.11.2024).
- • • •
- ## References
- Boychenko, N. & Shandrigos, V. (2023). Pokaznyky zmahal'noyi diyal'nosti vysokokvalifikovanykh dzyudoyistiv lehkykh vahovykh katehoriy na zmahannyakh seriyi Grand Slam, Grand Prix 2022 r [Indicators of competitive activity of highly qualified judo athletes in lightweight weight categories at Grand Slam, Grand Prix tournaments in 2022]. *Yedynoborstva* [Martial arts], 2(28), 15–25. <https://doi.org/10.15391/ed.2023-2.02> [in Ukrainian].
- Zadorozhna, O. R. (2021). Pokaznyky zmahal'noyi diyal'nosti vysokokvalifikovanykh dzyudoyistiv lehkykh vahovykh katehoriy na zmahannyakh seriyi Grand Slam, Grand Prix 2022 r [Tactics of leading female athletes' participation in the system of competitions in women's wrestling during the Olympic cycle 2013–2016]. *Yedynoborstva* [Martial arts], 2, 47–61. <https://doi.org/10.15391/ed.2021-2.03> [in Ukrainian].
- Kvasnytsia, O., Tsyshenko, V., & Kvasnytsia, I. (2023). Monitorynh morfo-funktsional'nykh pokaznykiv kvalifikovanykh hravtsiv, shcho spetsializuyut'sya u rehbi-7 [Monitoring of morpho-functional indicators of qualified players specializing in rugby-7]. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, 1, 6–12. <https://doi.org/10.31891/pcs.2023.1.01> [in Ukrainian].
- Korobeynikova, L., Tropin, Yu., Chornii, I., Korotia, V., & Sovhiriya, T. (2023). Osoblyvosti individualizatsiyi v yedynoborstvakh. [Features of individualization in martial arts]. *Yedynoborstva* [Martial arts], 2(28), 61–78. <https://doi.org/10.15391/ed.2023-2.06> [in Ukrainian].
- Korobeynikov, H., Vorontsov, A., Kostyuchenko, V., & Hryhorenko, O. (2020). Analiz zmahal'noyi diyal'nosti zbirnoyi komandy ukrayiny z hreko-ryms'koyi borot'by na chempionatakh Yevropy 2019–2020 rokiv [Analysis of competitive activities of the Ukrainian national team in Greco-Roman wrestling at the European Championships 2019–2020]. *Theory and methodology of physical education and sport*, 4, 27–33. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3985668> [in Ukrainian].
- Latyshev, M., Boychenko, N., Shandrigos, V., Tropin, Yu., Starikov, V., & Hryhorovych, O. (2022). Vplyv migratsii na dosyagnenia bortsiv [The impact of migration on the achievements of wrestlers.]. *Sportywna nauka ta zdorov'ia liudyny* [Sports Science and Human Health], 1(7), 57–65. <https://doi.org/10.28925/2664-2069.2022.15> [in Ukrainian].
- Latyshev, M. V., Rybak, L. O., Shtanagei, D. V., Volskyi, D. S., & Omelchuk, M. K. (2023). Suchasni tekhnolohii dlia vyznachen-nia lank tila bortsiv [Modern technologies for determining the body parts of wrestlers.]. *Yedynoborstva* [Martial arts], 4(30), 49–58. <https://doi.org/10.15391/ed.2023-4.05> [in Ukrainian].
- Latyshev, M. V., Polianychko, O. M., Volskyi, D. S., Lakhtadyr, O. V., & Rybak, L. O. (2022). Analiz poperednykh dosyagnen' prizeriv chempionatu svitu 2022 roku z vilnoi borot'by [Analysis of previous achievements of the 2022 World Championship medalists in freestyle wrestling]. *Yedynoborstva* [Martial arts], 4(26), 44–53. <https://doi.org/10.15391/ed.2022-4.05> [in Ukrainian].
- Makhin'ko, M. P., Stavrynov, M. H., Lukina, O. V., & Kusovska, O. S. (2019). *Istoriia rozvytku olimpiiskyykh vydiv sportyvnykh yedynoborstv (borot'by hreko-rims'koi, vilnoi, dzyudo ta tskhekvondo)* [The history of the development of Olympic martial arts (Greco-Roman wrestling, freestyle wrestling, judo and taekwondo)].

- Metodychni rekomendatsii [Methodological recommendations]. Dnipro [in Ukrainian].
- Pyrioh, Yu. (2023). Osoblyvosti zmahail'noi diial'nosti v riznykh vydiv yedinoborstv [Peculiarities of competitive activity in various types of martial arts]. *Yedynoborstva* [Martial arts], 1(27), 49-66. DOI:10.15391/ed.2023-1.05 [in Ukrainian].
- Tropin, Yu. (2024). Vikovi osoblyvosti olimpijskikh chempioniv v sportivnij borot'bi [Age characteristics of Olympic champions in wrestling]. *Yedynoborstva* [Martial arts], 4(34), 52-60. <https://doi.org/10.15391/ed.2024-4.07> [in Ukrainian].
- Tropin, Yu., Perevozhenko, V., Holokha, V., Bochkarev, S., & Katykhin, V. (2024). Rezultaty vystupiv ukrains'kykh predstavnykiv yedinoborstv na Olimpijskykh ihrah [Results of the performances of Ukrainian martial arts representatives at the Olympic Games]. *Yedynoborstva* [Martial arts], 3(33), 70-82. <https://doi.org/10.15391/ed.2024-3.07> [in Ukrainian].
- Tropin, Yu. M., Holokha, V. L., Romanenko, V. V., Shandrigos, V. I., & Ferenchuk, B. M. (2022). Analiz zmahail'noi diial'nosti vysokokvalifikovanykh sportsmenok v vil'niy borot'bi [Analysis of the competitive activity of highly qualified female athletes in freestyle wrestling]. *Yedynoborstva* [Martial arts], 4(26), 75-87. <https://doi.org/10.15391/ed.2022-4.08> [in Ukrainian].
- Shandrigos, V., Latyshev, M., Rostorgui, M., & Pervachuk, R. (2021). Analiz vidboru zi sportivnoi borot'by na Olimpijski ihry u Tokio [Analysis of the selection of wrestling for the Olympic Games in Tokyo]. *Yedynoborstva* [Martial arts], 3(21), 84-98. <https://doi.org/10.15391/ed.2021-3.08> [in Ukrainian].
- Shandrigos, V. I. (2018). Systemno-istorychnyi analiz dosiaghen' krain-uchasnyts' v zmahanniakh z vil'noi borot'by na Olimpijskykh Ihrah (1904-2016 rr.) [Systemic-historical analysis of the achievements of participating countries in freestyle wrestling competitions at the Olympic Games (1904-2016)]. *Yedynoborstva* [Martial arts], 1(7), 89-97. <https://doi.org/10.15391/ed.2018-1.07> [in Ukrainian].
- Shandrigos, V. I., Blazheiko, A. I., & Latyshev, M. V. (2022). Stan i perspektyvy rozvytku vil'noi borot'by v Ukraini [Status and prospects for the development of freestyle wrestling in Ukraine]. *Yedynoborstva*, 2(24), 96-116. <https://doi.org/10.15391/ed.2022-2.09> [in Ukrainian].
- Durand-Bush, N., & Salmela, J. H. (2002). The development and maintenance of expert athletic performance: Perceptions of world and Olympic champions. *Journal of applied sport psychology*, 14(3), 154-171. <https://doi.org/10.1080/10413200290103473>
- Gulbin, J., Weissensteiner, J., Oldenzel, K., & Gagné F. (2013). Patterns of performance development in elite athletes. *European Journal of Sport Science*, 13(6), 605-614.
- Lara-Bercial, S., & Mallett, C. J. (2016). The practices and developmental pathways of professional and Olympic serial winning coaches. *International Sport Coaching Journal*, 3(3), 221-239. <https://doi.org/10.1123/iscj.2016-0083>
- Latyshev, M., Holovach, I., Polianycho, O., Tropin, Y., Shtanagei, D., & Lakhtadyr, O. (2024). The Significance of U23 Competitions in Wrestling Career. *Studia sportiva*, 18(2). <https://doi.org/10.5817/St2024-2-11>
- Li, P., De Bosscher, V., Pion, J., Weissensteiner, J. R., & Vertonghen, J. (2018). Is international junior success a reliable predictor for international senior success in elite combat sports? *European journal of sport science*, 18(4), 550-559.
- Oakley, B., & Green, M. (2001). The production of Olympic champions: International perspectives on elite sport development system. *European journal for sport management*, 8(sup1), 83-105. <https://doi.org/10.1080/1029712X.2001.12426522>
- Pityn M., Briskin Y., Perederiy A., Galan Y., Tsyhykalo O. & Popova I. (2017). Sport specialists attitude to structure and contents of theoretical preparation in sport. *Journal of Physical Education and Sport*, 17(3), 988 - 994.
- United World Wrestling. Access Mode: – [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://unitedworldwrestling.org/> (дата звернення: 05.11.2024).

Додаткова інформація

Відомості про статтю:

Онлайн-версія доступна за посиланням:
<https://doi.org/10.15391/ed.2025-1.02>

Конфлікт інтересів

Автори відзначають, що не існує ніякого конфлікту інтересів.

Джерела фінансування

Ця стаття не отримала фінансової підтримки від державної, громадської або комерційної організації.

Отримано: 28.11.2024; Прийнято: 02.01.2025

Опубліковано: 07.02.2025

Відомості про авторів

Латишев Микола Вікторович:

к.фіз.вих., доцент; Київський столичний університет імені Бориса Грінченка: вул. Левка Лук'яненка 13-б, м. Київ, 04212, Україна.

<https://orcid.org/0000-0001-9345-2759>,
nlatyshev.dn@gmail.com

Коротя Володимир Владиславович:

старший викладач; Національний авіаційний університет: пр. Гузара

Information about the Authors

Mykola Latyshev:

PhD (Physical Education and Sport), Associate Professor; Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University: Levka Lukyanenko str., 13-B, Kyiv, 04212, Ukraine.

Vladimir Korotya:

senior lecturer of the Department of Physical Education and Physical

Любомира 1, м. Київ, 03058 Україна.

<https://orcid.org/0000-0002-6720-1451>,
vukorotya@gmail.com

Лень Юрій Олександрович:

доцент; Київський столичний університет імені Бориса Грінченка: вул. Левка Лук'яненка 13-б, м. Київ, 04212, Україна.

<https://orcid.org/0009-0009-2056-4878>,
y.len@kubg.edu.ua

Корольов Борис Анатолійович:

старший викладач; Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана: пр. Берестейський 54/1, м. Київ, 03057, Україна.

<https://orcid.org/0000-0001-9543-9572>,
bobking@meta.ua

Ляшенко Олена Романівна:

старший викладач; Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана: пр. Берестейський 54/1, м. Київ, 03057, Україна.

<https://orcid.org/0000-0001-2759-9345>,
martalla1967@meta.ua

Training; National Aviation University: 1 Huzar Lubomyr Avenue, Kyiv, 03058 Ukraine.

Yuriy Len:

Associate Professor; Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University: Levka Lukyanenko str., 13-B, Kyiv, 04212, Ukraine.

Borys Korolov:

Senior lecturer; Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman: Prospect Beresteiskyi 54/1, Kyiv, 03057, Ukraine.

Olena Liashenko:

senior lecturer; Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman: Prospect Beresteiskyi 54/1, Kyiv, 03057, Ukraine.